

ZARZĄDZENIE NR 14/2005
Burmistrza Miasta Szczecinek
z dnia 14. luty 2005r.

**w sprawie: wprowadzenia Standardów Audytu Wewnętrznego dla Urzędu Miasta
Szczecinek**

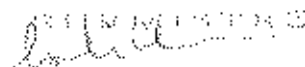
Działając na podstawie Komunikatu Nr 2 Ministra Finansów z dnia 30 stycznia 2003 roku w sprawie ogłoszenia „Standardów audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych” (Dz.U.Min.Fin. z 2003r. Nr 3, poz. 14) ustalam co następuje:

§ 1

Ustalam Standardy Audytu Wewnętrznego Urzędu Miasta Szczecinek, stanowiące załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Mariusz Góralczyk

020152/17/05

Załącznik do zarządzenia
Nr 17/05 z dnia 21.02.2005
Burmistrza Miasta Szczecinek
w sprawie wprowadzenia
Standardów Audytu
Wewnętrznego dla Urzędu
Miasta Szczecinek

STANDARDY
AUDYTU WEWNĘTRZNEGO
dla URZĘDU MIASTA SZCZECINEK

ZATWIERDZAM :

Burmistrz Miasta Szczecinek

Szczecinek, luty 2005 rok

WSTĘP

I.1 WPROWADZENIE

Standardy Audytu Wewnętrznego, określane w dalszej części jako "Standardy" stanowią podstawowe wymagania dotyczące systemu audytu wewnętrznego w Urzędzie Miasta Szczecinek. Z chwilą wprowadzenia stają się podstawowym źródłem informacji w zakresie audytu wewnętrznego, których zadaniem jest dostarczenie niezbędnych wskazówek dla Kierowników Referatów, samodzielnych Kierowników Referatów i samodzielnych stanowisk, Kierowników i Dyrektorów samodzielnych jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego, funkcjonujących w strukturze organizacyjnej miasta Szczecinek, mających na celu zapewnienie prawidłowej jakości funkcjonowania audytu wewnętrznego oraz spójnego i jednolitego wykonania w strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta Szczecinek.

Jakość audytu wewnętrznego funkcjonującego w Urzędzie Miasta Szczecinek, jego spójność i jednolity system wymaga określenia :

1. podstawowych zasad organizacji audytu wewnętrznego.
2. podstawowych wymagań dotyczących wykonywania zawodu audytora wewnętrznego.
3. kryteriów i sposobów oceny audytu wewnętrznego.

Konsekwencją określenia powyższych parametrów będzie usprawnienie organizacji, procesów i działań Audytora Wewnętrznego jak i Urzędu Miasta Szczecinek wraz z utworzonymi na mocy stosownych uchwał organu stanowiącego Gminy Miejskiej Szczecinek samodzielnymi jednostkami sektora finansów publicznych.

Zasady i procedury ujęte i opisane w standardach opracowano z uwzględnieniem obowiązujących przepisów polskiego prawa :

- wynikających z zapisów art. 35d ust.2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2003r. Nr 15, poz.148 z późn.zm.) i powszechnie uznanych i obowiązujących standardów europejskich :
- Standardów Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego opracowane przez Instytut Audytorów Wewnętrznych - IIA (Institute of Internal Auditors - Framework for the Standards for the Professional Practice of Internal Auditing).

Wprowadzone "Standardy" określono jako ogólne, obowiązujące zasady organizacji i funkcjonowania audytu wewnętrznego w Urzędzie Miasta Szczecinek w celu umożliwienia ich stosowania i przestrzegania w zróżnicowanych warunkach prawnych, organizacyjnych, kadrowych i finansowych w jakich funkcjonuje Urząd Miasta Szczecinek i podległe mu samodzielne jednostki organizacyjne, przez Audytorów Wewnętrznych zatrudnionych i realizujących zadania wynikające w trakcie przeprowadzania audytu wewnętrznego.

Standardy audytu wewnętrznego opracowane dla Urzędu Miasta Szczecinek to jednolite zasady, wytyczne dla organizacji i działania audytu wewnętrznego, umożliwiające dokonanie obiektywnej, niezależnej oceny danej jednostki.

Niezależny, profesjonalny i obiektywny audyt wewnętrzny jest dla Burmistrza Miasta Szczecinek źródłem informacji o podległych komórkach i samodzielnych jednostkach

organizacyjnych, które służą mu do oceny czy wdrożony przez niego system kontroli wewnętrznej spełnia swoje zadanie. Jest więc niezbędnym narzędziem zarządzania.

Audyt wewnętrzny jako funkcja doradcza:

1. nie ustanawia, ani nie wdraża zasad i procedur (nie dysponuje, więc uprawnieniami władczymi wobec innych osób wewnątrz komórek organizacyjnych Urzędu Miasta i podległych mu samodzielnych jednostek organizacyjnych).
2. obejmuje przegląd, ocenę i weryfikację stopnia przestrzegania efektywności oraz adekwatności mechanizmów kontroli funkcjonujących w strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta Szczecinek.

Standardy organizacji to:

- zbiór zasad i zakresów działania Audytora Wewnętrznego, jego umiejscowienie w strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta Szczecinek, a także wykaz obowiązków Audytora Wewnętrznego.

Standardy dotyczący wykonywania zawodu:

- to zasady związane z niezależnością i obiektywizmem, rzetelnością i profesjonalizmem, oceną jakości i efektywności pracy Audytora Wewnętrznego jak i zgodności ze standardami.

Standardy szczegółowe realizacji audytu wewnętrznego :

- określają zarządzanie audytem wewnętrznym w Urzędzie Miasta Szczecinek, zakres działania audytu wewnętrznego, przeprowadzanie audytu wewnętrznego, nadzór nad przeprowadzaniem audytu wewnętrznego, komunikowanie wyników oraz przeprowadzanie czynności sprawdzających.

Standardy audytu wewnętrznego obowiązujące w Urzędzie Miasta Szczecinek stanowią wskazówkę i pomoc w ocenie pracy audytu wewnętrznego i będą podlegały modyfikacjom w związku ze zmianami warunków w jakich działa Urząd Miasta oraz rozwojem audytu wewnętrznego.

1.2. POJĘCIA I DEFINICJE

Audyt wewnętrzny - to ogół działań, przez które Burmistrz Miasta Szczecinek – Kierownik jednostki uzyskuje obiektywną i niezależną ocenę funkcjonowania jednostki w zakresie gospodarki finansowej pod względem:

1. legalności,
2. gospodarności,
3. celowości,
4. rzetelności,

a także

5. przejrzystości,
6. jawności.

LEGALNOŚĆ:

Obejmuje w szczególności badanie:

1. zgodności funkcjonowania jednostki lub audytowanej działalności z obowiązującymi przepisami prawa,
2. prawidłowości stanowienia przepisów wewnętrznych obowiązujących w jednostce w ramach wykonywania jej zadań,
3. zgodności audytowanej działalności z aktami administracyjnymi, orzeczeniami sądowymi, umowami cywilnoprawnymi oraz innymi aktami i normami,
4. zaniechania działania mimo prawnie określonego obowiązku.

GOSPODARNOŚĆ:

Obejmuje w szczególności badanie:

1. zapewnienia oszczędnego i efektywnego wykorzystania środków,
2. uzyskania właściwej relacji nakładów do efektów (tj.: czy taki sam wynik działalności jednostki można było osiągnąć mniejszym nakładem środków lub czy przy zastosowaniu takich samych środków można było osiągnąć lepszy wynik),
3. wykorzystania możliwości zapobiegania lub ograniczenia wysokości szkód powstałych w działalności jednostki.

CELOWOŚĆ:

Obejmuje w szczególności badanie:

1. zapewnienia zgodności działania jednostki z jej celami statutowymi,
2. zapewnienia optymalizacji zastosowanych metod i środków, ich adekwatności dla osiągnięcia założonych celów,
3. zakresu przyjętych przez Kierownictwo kryteriów oceny realizacji celów i zadań.

RZETELNOŚĆ:

Obejmuje w szczególności badanie:

1. wypełniania obowiązków przez pracowników z należytą starannością, sumiennie i terminowo,
2. należytego wypełnienia zadań jednostki, w szczególności określonych dla poszczególnych komórek organizacyjnych i osób,
3. dokumentowania określonych działań lub stanów faktycznych zgodnie z rzeczywistością, we właściwej formie i w wymaganych terminach, z uwzględnieniem wszystkich faktów i okoliczności.

PRZEJRZYŚĆ:

Obejmuje w szczególności badanie:

1. klasyfikowania dochodów i wydatków publicznych,
2. stosowania obowiązujących zasad rachunkowości,
3. prowadzenia sprawozdawczości.

JAWNOŚĆ:

Obejmuje w szczególności badanie:

1. udostępniania sprawozdań dotyczących finansów i działalności jednostki,
2. udostępniania innych informacji dotyczących funkcjonowania jednostki i podejmowania decyzji.

Audyt wewnętrzny obejmuje przede wszystkim:

- 1) badanie dowodów księgowych oraz zapisów w księgach rachunkowych
- **audyt finansowy**,
- 2) ocena adekwatności, efektywności i skuteczności systemów kontroli i zarządzania ryzykiem - **audyt systemu**,
- 3) ocenę efektywności i gospodarności zarządzania finansowego
- **audyt działalności**.

Obszar audytu wewnętrznego:

To każdy obszar działania jednostki w obrębie, którego audytor wewnętrzny wyodrębnił ryzyka do przeprowadzenia zadania audytowego.

Obszar ryzyka:

To procesy, zjawiska lub problemy wymagające przeprowadzenia audytu wewnętrznego.

Ryzyko:

To prawdopodobieństwo wystąpienia dowolnego zdarzenia, działania lub zaniechania działania, którego skutkiem może być szkoda w majątku lub wizerunku Urzędu Miasta Szczecinek i podległych mu samodzielnych jednostek organizacyjnych, lub które może przeszkodzić w osiągnięciu wyznaczonych celów i zadań.

Czynnik ryzyka:

To zdarzenie, działanie, zaniechanie, które może spowodować wystąpienie ryzyka.

Racjonalne zapewnienie:

To satysfakcjonujący poziom zaufania przy danych kosztach, korzyściach i stopniu ryzyka.

Audyt wewnętrzny w Urzędzie Miasta Szczecinek stanowić będzie niezależne, obiektywne działanie mające za zadanie zapewnić, doradzenie, zaprojektowanie działania w celu przysporzenia dodatkowej wartości i usprawnienia działalności Urzędu Miasta i podległych mu jednostek organizacyjnych. Ma pomóc w osiągnięciu postawionych celów poprzez wprowadzenie systematycznego, zdyscyplinowanego podejścia do oceny i poprawy skuteczności w zakresie zarządzania procesami ryzyka, kontroli i kierowania organizacją.

Audyt wewnętrzny stanowić więc będzie narzędzie zarządzania służące Burmistrzowi Miasta Szczecinek do uzyskania racjonalnego zapewnienia czy :

1. cele postawione przed Referatem, samodzielnym stanowiskiem Urzędu Miasta Szczecinek, lub podległą samodzielną jednostką organizacyjną są realizowane,
2. zasady i procedury wynikające z przepisów powszechnie obowiązującego prawa lub przyjęte przez Burmistrza Miasta Szczecinek są wdrażane i przestrzegane,
3. mechanizmy i procedury stanowiące system kontroli wewnętrznej są adekwatne i skuteczne dla prawidłowego działania jednostki.

Audyt Wewnętrzny Urzędu Miasta Szczecinek winien podejmować działania w sposób zapewniający, iż jego prace prowadzone są :

1. zgodnie z przepisami prawnymi dotyczącymi audytu wewnętrznego,
2. zgodnie z obowiązującymi "Standardami audytu wewnętrznego" w Urzędzie Miasta Szczecinek.

2. STANDARDY OGÓLNE - ORGANIZACJA

Celami audytu wewnętrznego są:

1. identyfikacja i analiza ryzyka związanego z działalnością komórki organizacyjnej, samodzielnej jednostki organizacyjnej, podległej i utworzonej przez Urząd Miasta Szczecinek instytucji posiadającej osobowość prawną,
2. wyrażanie opinii na temat skuteczności mechanizmów kontrolnych w badanym systemie,
3. dostarczenie Burmistrzowi Miasta w oparciu o ocenę systemu kontroli wewnętrznej racjonalnego zapewnienia, że jednostka działa prawidłowo,
4. składanie sprawozdań z poczynionych ustaleń, oraz tam gdzie jest to właściwe, przedstawianie uwag i wniosków dotyczących poprawy skuteczności działania jednostki w danym obszarze (wydawanie załceń).

2.1 STANOWISKO AUDYTORA WEWNĘTRZNEGO

Audyt wewnętrzny przeprowadza Audytor Wewnętrzny zatrudniony w Urzędzie Miasta Szczecinek.

Stanowisko Audytora Wewnętrznego wchodzi w skład Referatu Kontroli i Nadzoru Urzędu Miasta Szczecinek.

Bezpośrednim i jedynym przełożonym Audytora Wewnętrznego jest Burmistrz Miasta Szczecinek.

Audytor Wewnętrzny opracowuje w formie pisemnej procedury, zawierając zwięzły opis stosowanej metodyki audytu wewnętrznego, a następnie uzgadnia je z Burmistrzem Miasta Szczecinek i wdraża do stosowania.

2.2 OBOWIĄZKI AUDYTORA WEWNĘTRZNEGO

Obowiązki audytora wewnętrznego :

1. ustalenie stanu faktycznego w zakresie funkcjonowania gospodarki finansowej,
2. określenie oraz analiza przyczyn i skutków uchybień,
3. przedstawienie uwag i wniosków w sprawie usunięcia uchybień oraz usprawnienia audytowanej działalności,

2.3 ZADANIA AUDYTORA WEWNĘTRZNEGO

Audyt Wewnętrzny zatrudniony w Urzędzie Miasta Szczecinek przeprowadzający audyt wewnętrzny:

1. bada wiarygodność sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu (planu finansowego),
2. dokonuje oceny adekwatności, efektywności i skuteczności systemów kontroli, w tym przestrzegania procedur zarządzania ryzykiem i kierowania jednostką,
3. dokonuje oceny przestrzegania zasady celowości i oszczędności w dokonywaniu wydatków, uzyskiwania możliwie najlepszych efektów w ramach posiadanych środków oraz przestrzegania terminów realizacji zadań i zaciągniętych zobowiązań.

Audyt Wewnętrzny przeprowadza audyt na podstawie rocznego planu audytu wewnętrznego zatwierdzonego przez Burmistrza Miasta Szczecinek.

Audyt Wewnętrzny może i powinien o ile zachodzi taka potrzeba przeprowadzać czynności sprawdzające.

Wyniki z wykonania planu audytu wewnętrznego w danym roku Audyt Wewnętrzny przedstawia Burmistrzowi Miasta Szczecinek w sprawozdaniu rocznym.

3. STANDARDY SZCZEGÓŁOWE WYKONYWANIE ZAWODU

3.1 NIEZALEŻNOŚĆ

Audyt Wewnętrzny zatrudniony w Urzędzie Miasta Szczecinek jest niezależny w:

1. sferze organizacyjnej - Audyt Wewnętrzny podlega bezpośrednio Burmistrzowi Miasta Szczecinek,
2. sferze operacyjnej - Audyt Wewnętrzny nie może być narażony na próby narzucenia obszarów audytu, wpływania na sposób wykonywania pracy i przekazywania wyników,
3. Audyt Wewnętrzny realizujący planowe zadanie audytowe ma nieograniczony dostęp:
  - a/ do wszelkich dokumentów, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych,
  - b/ do wszystkich pracowników audytowanej komórki organizacyjnej Urzędu Miasta Szczecinek i podległych jednostek organizacyjnych,
  - c/ wszelkich innych źródeł informacji potrzebnych do przeprowadzenia audytu wewnętrznego.

3.2 OBIEKTYWIZM

Audytor Wewnętrzny za podstawowy obowiązek ma ustalenie stanu faktycznego, które winno następować przy zachowaniu:

1. obiektywizmu podczas prowadzonego zadania audytowego,
2. formułowania ocen w oparciu o fakty,
3. formułowania ocen bezstronnych i wolnych od uprzedzeń,
4. obowiązku unikania konfliktu interesów w przypadku, gdy audytor bierze udział w innych działaniach niż czynności audytowe,
5. nie dostosowywania ocen dotyczących prowadzonego audytu do oczekiwań innych osób.

3.3 BEZSTRONNOŚĆ

Audytorowi Wewnętrznemu zatrudnionemu w Urzędzie Miasta Szczecinek nie wolno przez co najmniej okres dwu lat oceniać działalności jednostek organizacyjnych, za które uprzednio odpowiadał.

Udział Audytora Wewnętrznego w badaniu działań, za które odpowiada kierownik Referatu Kontroli i Nadzoru wymaga bezwzględnego nadzoru osoby niezatrudnionej w Referacie i wyznaczonej przez Burmistrza Miasta Szczecinek.

3.4 NARUSZENIE NIEZALEŻNOŚCI LUB OBIEKTYWIZMU AUDYTORA

Audytor Wewnętrzny zatrudniony w Urzędzie Miasta Szczecinek ma obowiązek bezwzględnego i bezzwłocznego informowania Burmistrza Miasta Szczecinek o rzeczywistym lub domniemanym naruszeniu niezależności lub obiektywizmu podczas realizacji obowiązków służbowych.

3.5 RZETELNOŚĆ I PROFESJONALIZM

Obowiązkiem Audytora Wewnętrznego jest wykonywanie swoich zadań w sposób rzetelny. Podejmowane działania należy realizować w sposób:

1. rozważny,
2. zdecydowany,
3. skuteczny,
4. sumienny,
5. wnikliwy,
6. kreatywny.

Powierzone zadania audytor realizuje z pełnym zaangażowaniem i wykorzystaniem najlepszej woli i wiedzy.

Audytor Wewnętrzny nie może uchylać się od przedstawiania Burmistrzowi Miasta Szczecinek wniosków mogących skutkować koniecznością podjęcia trudnych decyzji.

3.6 NALEŻYTA STARANNOŚĆ

Wszelkie działania podejmowane przez Audytora Wewnętrznego zatrudnionego w Urzędzie Miasta Szczecinek powinny cechować się należytą starannością. Oznacza to, iż Audytor Wewnętrzny w celu uzyskania kompetentnej oceny procesu lub stanu posługuje się :

1. posiadaną wiedzą,
2. umiejętnościami,
3. doświadczeniem.

Audytor wewnętrzny Urzędu Miasta Szczecinek działa z należytą starannością uwzględniając:

- 1) zakres pracy niezbędny do osiągnięcia celów wyznaczonych dla danego zadania,
- 2) złożoność, istotność oraz znaczenie badanych spraw,
- 3) adekwatność i efektywność procesów zarządzania ryzykiem, systemów kontroli wewnętrznej oraz procesów zarządzania jednostką,
- 4) prawdopodobieństwo wystąpienia istotnych błędów, nieprawidłowości lub braku zgodności z przepisami,
- 5) koszt zadania audytowego w stosunku do potencjalnych korzyści, które mogłyby być osiągnięte w związku z przedstawieniem wyników audytu.

Audytor Wewnętrzny ma obowiązek zwracać uwagę na występowanie ryzyka, które może negatywnie wpłynąć na realizację zadań stojących przed Urzędem Miasta i podległych mu jednostek organizacyjnych. Nie oznacza to, iż Audytor Wewnętrzny gwarantuje zidentyfikowanie każdego ryzyka, na jakie narażony jest Urząd Miasta i jego struktura organizacyjna.

Zmiany w obowiązującym prawie czy nowe zadania, jakie pojawiają się przed Urzędem Miasta Szczecinek i podległymi mu jednostkami, mogą obszarom uważanym za dotychczas bezpieczne nadać charakter wysokiego ryzyka. W tej sytuacji Kierownik Referatu Audytu Wewnętrznego powinien wystąpić do Burmistrza Miasta Szczecinek o przeprowadzenie audytu poza planem.

3.7 PROFESJONALIZM

Audytor Wewnętrzny powinien posiadać:

- 1) wiedzę,
  - 2) umiejętności,
  - 3) kwalifikacje,
- do prawidłowego wykonywania swoich obowiązków.

Audytor Wewnętrzny powinien spełniać:

- 1) wysokie wymagania dotyczące umiejętności zawodowych,
- 2) umiejętności postępowania z ludźmi,
- 3) wymogi rozwaznego i twórczego myślenia.

Audytor Wewnętrzny powinien dążyć do:

- 1) pełnej znajomości aktów prawnych dotyczących danego zadania audytowego,
- 2) poznania wszystkich okoliczności badanej sprawy,

- 3) być przygotowany do uzasadnienia własnych decyzji i sposobu postępowania,
- 4) w przypadku stwierdzenia przez audytora, iż nie posiada on wystarczającej wiedzy, umiejętności lub kwalifikacji do wykonania zadania powinien dążyć i występować o udzielenie wsparcia lub pomocy innych audytorów wewnętrznych lub pracowników jednostki lub wystąpić z wnioskiem o powołanie rzeczoznawcy,
- 5) posiadania odpowiedniej wiedzy pozwalającej mu zidentyfikować znamiona naruszenia prawa, zwłaszcza naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

W przypadku stwierdzenia podczas audytu znamion czynów, które według oceny Audytora Wewnętrznego kwalifikują się do wszczęcia postępowania w zakresie dyscypliny finansów publicznych, postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe i wykroczenie skarbowe ma obowiązek o powyższym fakcie poinformować Burmistrza Miasta Szczecinek.

Obowiązkiem Audytora Wewnętrznego zatrudnionego w Urzędzie Miasta Szczecinek jest:

1. poszerzanie własnej wiedzy,
2. poszerzanie umiejętności,
3. podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

Na wniosek Audytora Wewnętrznego Burmistrz Miasta Szczecinek zabezpiecza wyodrębnione środki finansowe niezbędne do realizacji zadań wynikających z planu rozwoju zawodowego Audytorów Wewnętrznych.

3.8 JAKOŚĆ I EFEKTYWNOŚĆ

Audytór Wewnętrzny dąży do przedstawienia Burmistrzowi Miasta Szczecinek uwag i wniosków, które umożliwią osiągnięcie lepszych efektów działania Urzędu Miasta Szczecinek i podległych mu jednostek organizacyjnych, a przez to uzyskanie wartości dodanej.

Audytór Wewnętrzny zobowiązany jest tak opracować roczny plan audytu wewnętrznego, by możliwie najlepiej wykorzystać powierzone mu środki i czas pracy.

3.9 ZGODNOŚĆ ZE STANDARDAMI

Audytór Wewnętrzny postępując w trakcie realizacji prac związanych z przeprowadzaniem audytu wewnętrznego zgodnie ze standardami obowiązującymi w Urzędzie Miasta Szczecinek powinien używać sformułowania :

“przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi Standardami Audytu Wewnętrznego”.

Postępowanie niezgodne z obowiązującymi “standardami” w trakcie realizacji zadań audytowych winno być odnotowane, a o powyższym fakcie Audytór ma obowiązek powiadomić Burmistrza Miasta Szczecinek.

4. STANDARDY SZCZEGÓŁOWE REALIZACJA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

4.1 Zarządzanie komórką Audytu Wewnętrznego Urzędu Miasta Szczecinek

Audyt Wewnętrzny Urzędu Miasta Szczecinek ma obowiązek zarządzać działalnością komórki audytu wewnętrznego w sposób efektywny tak, aby jego działanie wnosiło jak największą wartość dodaną w działalności Urzędu Miasta Szczecinek i podległych mu samodzielnych jednostek organizacyjnych.

4.1.1 PLANOWANIE

Audyt Wewnętrzny Urzędu Miasta Szczecinek ma obowiązek planować działalność komórki audytu wewnętrznego biorąc pod uwagę w szczególności :

1. ilość zadań,
2. rozwój zawodowy audytorów wewnętrznych w tym potrzeby szkoleniowe,
3. działalność administracyjną komórki audytu wewnętrznego,
4. urlopy oraz inne nieobecności Audytora Wewnętrznego.

4.1.2 KOORDYNACJA DZIAŁAŃ

Audyt Wewnętrzny ma obowiązek koordynacji działań audytu wewnętrznego Urzędu Miasta Szczecinek z audytorami czy z kontrolerami zewnętrznymi.

Koordinacja ta polega na :

1. wzajemnej współpracy celem zapewnienia osiągnięcia maksymalnego pokrycia zakresu spraw przez działania audytu,
2. wymianie informacji,
3. unikanie powielania wysiłków i kosztów przeznaczonych na rutynowe etapy pracy w zakresie audytu.

Audyt Wewnętrzny powinien tak koordynować działania zarówno z audytorami zewnętrznymi jak i kontrolerami zewnętrznymi i wewnętrznymi Urzędu Miasta Szczecinek, aby zminimalizować zakres powielania przeprowadzanych prac.

4.2 ZAKRES DZIAŁANIA AUDYTORA WEWNĘTRZNEGO

4.2.1 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Audyt wewnętrzny dokonuje oceny systemu zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miasta Szczecinek i podległej mu strukturze organizacyjnej w celu przyczynienia się do jego usprawnienia.

Audyt Wewnętrzny dokonuje oceny skuteczności, efektywności systemu kontroli wewnętrznej.

4.2.2 ZARZĄDZANIE URZĘDEM MIASTA SZCZECINEK I PODLEGLYMI MU SAMODZIELNYMI JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI

Audyt wewnętrzny powinien przyczyniać się do usprawnienia procesu zarządzania Urzędem Miasta Szczecinek i podległymi mu samodzielnymi jednostkami organizacyjnymi w szczególności poprzez ocenę :

- 1/ systemu ustalania i komunikowania celów i wartości,
- 2/ systemów monitorowania osiągania celów,
- 3/ zakresu uprawnień i odpowiedzialności,
- 4/ ochrony zasobów.

4.3 PRZEPROWADZANIE AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

4.3.1 OCENA OBSZARÓW RYZYKA

Audyt wewnętrzny ma obowiązek zidentyfikować i ocenić obszary ryzyka związane z zarządzaniem Urzędem Miasta Szczecinek i podległymi mu samodzielnymi jednostkami organizacyjnymi biorąc pod uwagę w szczególności :

1. cele i zadania w/w jednostek,
2. przepisy prawne dotyczące działania jednostek,
3. wyniki wcześniej przeprowadzonych audytów lub kontroli,
4. wyniki wcześniej dokonanej oceny adekwatności, efektywności i skuteczności systemów kontroli, w tym kontroli finansowej,
5. wewnętrzne i zewnętrzne czynniki ryzyka mające wpływ na realizację celów jednostek,
6. uwagi pracowników jednostek,
7. liczbę i rodzaj wykonywanych operacji finansowych,
8. możliwość dysponowania przez jednostki środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych, niepodlegających zwrotowi, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów dawcy,
9. liczbę i kwalifikacje pracowników,
10. działania jednostek, które mogą wpływać na opinię publiczną,
11. sprawozdania finansowe oraz sprawozdania z wykonania budżetu (planu finansowego).

4.3.2 PRZYGOTOWANIE PLANU AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Audyt Wewnętrzny Urzędu Miasta Szczecinek ma obowiązek opracowania planu audytu wewnętrznego opartego na analizie ryzyka.

Analizę ryzyka i planowanie przeprowadza się w okresach rocznych.

Audyt Wewnętrzny Urzędu Miasta Szczecinek opracowuje plan audytu wewnętrznego w porozumieniu z Burmistrzem Miasta Szczecinek i przedstawia mu ostateczną wersję rocznego planu audytu wewnętrznego do zatwierdzenia.

4.3.3 PRZYGOTOWANIE PROGRAMU ZADANIA ZAUDYTOWEGO

Audytor Wewnętrzny zatrudniony w Urzędzie Miasta Szczecinck opracowuje szczegółowy program zadania audytowego. Opracowując program zadania audytowego ma obowiązek uwzględnić w szczególności :

1. cel zadania audytowego,
2. zadania i czynności komórki, w której ma być przeprowadzony audyt wewnętrzny,
3. wyniki analizy ryzyka istniejącego w tej komórce i w obszarze objętym zadaniem audytowym,
4. wyniki analizy systemu kontroli, w tym kontroli finansowej i zarządzania środkami publicznymi w danym obszarze,
5. wyniki wcześniejsz przeprowadzonego audytu lub kontroli,
6. wyniki badań analitycznych określonych problemów,
7. działania jednostki, które mogą wpływać na opinię publiczną,
8. opinie naukowe i specjalistyczne,
9. doświadczenia zawodowe audytorów wewnętrznych i ich kwalifikacje,
10. dostępność dowodów,
11. potrzebę powołania rzeczoznawcy do udziału w zadaniu audytowym,
12. przewidywany czas zadania audytowego i datę jego rozpoczęcia.

W programie zadania audytowego Audytor Wewnętrzny zamieszcza w szczególności:

1. cel zadania audytowego,
2. analizę obszarów ryzyka,
3. podmiotowy i przedmiotowy zakres zadania audytowego,
4. wskazówki metodyczne, a w tym:
  - a. techniki przeprowadzania zadania audytowego,
  - b. sposobu przeprowadzania zadania audytowego,
  - c. problemy, na które należy zwrócić szczególną uwagę podczas badania,
  - d. dowody niezbędne do dokonania ustaleń i sposób ich badania,
  - e. wskazówki o charakterze techniczno – organizacyjnym,
  - f. wzory wykazów i zestawień.
5. założenia organizacyjne,
6. harmonogram przeprowadzania zadania audytowego.

Program zadania audytowego winien określać metody i techniki, jaki zostaną wykorzystane do przeprowadzenia danego zadania.

Zakres zadania audytowego powinien być ustalony tak, aby zapewnić realizację założonych celów.

4.3.4 PRZEPROWADZENIE ZADANIA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO W URZĘDZIE MIASTA SZCZECINEK

Audytor Wewnętrzny zatrudniony w Urzędzie Miasta Szczecinek powinien:

1. sprawdzać czy określone cele i zadania komórki lub samodzielnej jednostki organizacyjnej Urzędu Miasta poddawanej audytowi są zgodne z celami i zadaniami Urzędu Miasta Szczecinek,
2. sprawdzać czy wykonane działania są zgodne z celami i zadaniami komórki oraz weryfikować, czy wyniki tych działań są zgodne z zamierzeniami audytowanej komórki lub samodzielnej jednostki organizacyjnej Urzędu Miasta Szczecinek.
3. sprawdzać istnienie i adekwatność przyjętych przez kierownika jednostki organizacyjnej kryteriów, służących ocenie realizacji celów i zadań.

Jeżeli wyżej wymienione kryteria są odpowiednie Audytor Wewnętrzny powinien wykorzystać je w swoich ocenach.

Jeżeli kryteria są nieodpowiednie Audytor Wewnętrzny powinien współpracować z kierownictwem w celu wprowadzenia odpowiednich kryteriów oceny oraz zidentyfikować niezbędne, wiarygodne oraz użyteczne informacje pozwalające na osiągnięcie celów danego zadania audytowego a także dokonać ich analizy i odpowiednio je dokumentować.

Audytor Wewnętrzny zatrudniony w Urzędzie Miasta Szczecinek w przeprowadzonym zadaniu audytowym ma obowiązek wykorzystać odpowiednie techniki, które obejmują w szczególności :

1. zapoznanie się z dokumentami służbowymi,
2. uzyskanie wyjaśnień i informacji od pracowników komórki, w której jest przeprowadzany audyt wewnętrzny,
3. uzyskanie informacji uzupełniających od innych pracowników jednostki,
4. obserwację wykonywania zadań przez pracowników komórki, w której jest przeprowadzany audyt wewnętrzny,
5. przeprowadzanie oględzin w przypadku, gdy należy zweryfikować stan lub istnienie zasobów komórki organizacyjnej Urzędu Miasta Szczecinek lub samodzielnej jednostki organizacyjnej, w której jest przeprowadzany audyt wewnętrzny,
6. rekonstrukcję zdarzeń lub okoliczności pozwalających ocenić dokładność i prawidłowość zastosowanych działań oraz wiarygodność wyników,
7. sprawdzenie rzetelności informacji przez porównanie jej z informacjami pochodzącymi z innego źródła,
8. porównanie określonych zbiorów danych w celu wykrycia operacji gospodarczych nieprawidłowych lub wymagających wyjaśnienia,
9. graficzną analizę procesów,
10. rozpoznawcze badanie próbek (próbkowanie),
11. przeprowadzanie testów.

4.4 NADZÓR NAD PRZEPROWADZENIEM AUDYTU WEWNĘTRZNEGO W URZĘDZIE MIASTA SZCZECINEK

W przypadku zatrudnienia większej liczby audytorów wewnętrznych Burmistrz Miasta Szczecinek powołuje Koordynatora Zadania Audytowego, który nadzoruje przebieg prac audytowych tak, aby zapewnić osiągnięcie celów audytu wewnętrznego oraz odpowiednią jakość ich pracy.

4.5 SKŁADANIE SPRAWOZDAŃ

Sprawozdanie z audytu wewnętrznego powinno uwzględniać między innymi :

1. zagadnienia związane z ryzykiem,
2. opinię dotyczącą systemu kontroli wewnętrznej,
3. ocenę efektywności zarządzania audytowaną komórką organizacyjną Urzędu Miasta Szczecinek lub samodzielną jednostką organizacyjną.

Sprawozdanie z audytu wewnętrznego powinno być:

1. dokładne,
2. obiektywne,
3. jasne,
4. zwięzłe,
5. rzetelne,
6. terminowe,
7. sporządzone w formie pisemnej.

Audytor Wewnętrzny Urzędu Miasta Szczecinek zgodnie z zapisami ustawy składa Burmistrzowi Miasta Szczecinek sprawozdanie z wykonania rocznego planu audytu wewnętrznego za rok poprzedni.

4.6 CZYNNOŚCI SPRAWDZAJĄCE

Audytor Wewnętrzny zatrudniony w Urzędzie Miasta Szczecinek na polecenie Burmistrza Miasta Szczecinek przeprowadza czynności sprawdzające, dokonując oceny dostosowania działań komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Szczecinek lub samodzielnych jednostek organizacyjnych do zgłoszonych przez niego uwag i wniosków.

Ustalenia poczynione w trakcie czynności sprawdzających Audytor Wewnętrzny zamieszcza w notatce informacyjnej.

Notatka informacyjna przekazywana jest następnie do Kierownika (Dyrektora) jednostki audytowanej lub Kierownika komórki organizacyjnej Urzędu Miasta Szczecinek.

Opracował :

p.o. Audytora Wewnętrznego

Robert Szczyński